

Melanom je rak koji proistječe iz stanica kože koje proizvode pigment (melanociti).

Melanom može početi kao nova, mala pigmentirana kožna izraslina na normalnoj koži, najčešće na mjestima izloženim suncu, ali gotovo polovica slučajeva razvije se iz postojećih pigmentiranih madeža. Za razliku od drugih oblika kožnog raka melanom se lako širi (metastazira) u udaljene dijelove tijela, gdje nastavlja rasti razarajući tkiva.

Što je melanom manje prodro u kožu, veća je vjerojatnost da će se izliječiti. Ako je melanom rastao duboko u kožu, vjerojatnije je da se proširio limfnim i krvnim žilama pa može uzročiti smrt unutar nekoliko mjeseci ili nekoliko godina. Tok bolesti jako je različit i čini se da ovisi o jačini tjelesnih obrambenih snaga. Neki ljudi prežive prilično dobrog zdravlja više godina unatoč širenju melanoma.

Dijagnoza i liječenje melanoma

Kada se posumnja na melanom radi se biopsija (uzimanje uzorka tkiva i pregledavanje pod mikroskopom). Male izrasline se u potpunosti uklone, ali kod velikih izraslina samo mali komad. U jednom i drugom slučaju patolog pregledava tkivo mikroskopski kako bi odredio je li izraslina melanom.

Hirurškim zahvatom može se ukloniti čitav melanom, ako se melanom nije proširio, stopa izlječenja približava se 100%. Međutim, tko je imao melanom, ima rizik razvitka drugih. Zato takvim ljudima treba redovno pregledavati kožu.

Premda se za liječenje melanoma koji su se proširili koristi kemoterapija, stope izlječenja su niske i stanje je često smrtno. Međutim, pokusno liječenje imunoterapijom interleukinom-2 imalo je obećavajuće rezultate.

Znakovi koji upućuju na melanom

- Pigmentirana (naročito crna ili tamno plava) mrlja ili madež koji se povećava
- Promjene boje postojećeg madeža, naročito širenje crvene, bijele i plave pigmentacije u okolno tkivo
- Promjene u karakteristikama kože iznad pigmentiranog mjesta, kao što su promjene u čvrstoći ili obliku
- Znakovi upale kože koja okružuje već postojeći madež